

Ocenjujemo: MandićCirkus

Dogodek se bolj kot na Mandičeve vloge osredotoča na njegovo telo in v njegov ustvarjalni opus vpisano fizično igro.

Mandić znova ugledališči že ugledališčeno in s tem svoj igralski korpus vkodira v eno veliko vlogo. Foto Peter Uhan

Benjamin Zajc

🕒 08.05.2022 ob 16:20

🔄 09.05.2022 ob 18:14

MandićCirkus je konceptualno nadaljevanje solo performansa *MandićStroj* iz leta 2011, v katerem je igralski prvak SNG Drame Ljubljana **Marko Mandić** pripravil antologijski pregled svojih 37 vlog, nastalih med letoma 1998 in 2010. Slabih enajst let pozneje se v novem performansu *MandićCirkus* loteva enakega podviga, le da je vanj vključil vse vloge, ki jih je ustvaril v svoji gledališki karieri (od leta 1996 do maja 2021, kar skupaj nanese 91 igralskih kreacij).

Dogodek, ki je nastal kot koprodukcija Vie Negative in ljubljanske Drame, se bolj kot na Mandičeve vloge osredotoča na njegovo telo in v njegov ustvarjalni opus vpisano fizično igro. Tej ideji se podredita tako scenografija (Matej Stupica) kot (neobstoječa) kostumografija (Mandić je na odru večino časa gol). Oder je izprazen, na njem stoji le praktikabel, ki ga scenski tehniki že takoj na začetku dvignejo in spremenijo v steno, na katero se nato projicirajo naslovi uprizoritev, na katere se igralec v danem trenutku navezuje (avtorji videa: Matej Stupica, Stella Ivšek, Jure Lavrin). Mandić posameznih vlog ne rekonstruira, ampak jih poustvarja z dinamičnim kolažiranjem kratkih replik, ki pa se dramaturško ne povezujejo na vsebinski ravni, ampak prek igralčeve uporabe lastnega telesa.

Gibalni kod, ki skozi performans ostaja isti, tako postane ključni vezni člen, ki dogodek dvigne nad življenjepisno raven. Če je tisto, kar je v njem govorjeno, nekakšen arhivski pregled, ki brez natančnega poznavanja vsake naslovljene vloge skoraj popolnoma izzveni, pa sta telesna in govorna interpretacija tisti, pri katerih je mogoče izluščiti jasen koncept. Gre torej za dogodek, ki želi predstaviti (in opevati) igralske zmožnosti Marka Mandića, utemeljene na iz lastnega konteksta iztrganih igralskih stvaritvah.

Mandić s telesom na novo uprizarja drobce mnogoterih vlog in jih tudi na novo ustvarja – kar velja reči predvsem za tiste vloge, ki so bile primarno zasnovane s fokusom na govoru, raje kot na telesnem gibu. Pri tem uporablja nekatere stalne gibe, ki vloge povezujejo (na primer tek v steno kot ponastavitev med vlogami), pa tudi akcije, ki so postale že nekakšni antologijski primeri njegove igre (uriniranje, masturbacija ...). Fizično naporen nastop z vztrajnim tempom, ki ne popusti na nobeni točki, se prelamlja le v manjših dramaturško neutemeljenih prekinitvah. Takšen primer je oblačenje hlač, ki se zgodi le enkrat in ostane na ravni šokiranja oziroma izpostavljanja dejstva, da bo igralec urniral na odru. Ta in nekaj podobnih akcij igralca in dinamiko za trenutek ustavi, a Mandiću njegova odlična igralska kondicija vseeno omogoča, da uprizoritev hitro vrne v prej zastavljeno ritmično kolesje.

Čeprav že koncept ustvarjanja lastnega magnum opusa in prikazovanja vseh svojih sposobnosti ter dosežkov sam po sebi stremi k pretencioznosti, uspe Mandiću tokrat to preseči. V nekakšnem poskusu realizacije Nietzschejevega večnega vračanja znova ugledališči že ugledališčeno in s tem svoj igralski korpus vkodira v eno veliko vlogo. Ta pa na nobeni točki performansa ne poskuša stati nad vsemi prej ustvarjenimi vlogami. Čeprav je to z vidika prenasičene pretencioznosti dobrodošla poteza, pa dogodku zaradi nje umanjka vsebinska utemeljitev. Z zavedanjem, da gre za nekakšno logično nadaljevanje prejšnjega podobnega performansa, se tokratno nizanje vlog zgodi brez njihove rekontekstualizacije ali vsaj preizpraševanja njihove sporočilnosti z vidika časa.

Ustvarjalna ekipa se tako na odru na nobeni točki ne ukvarja s problematiko nekaterih vlog, ki so bile v času stvarjenja slepo sprejete, leta 2022 pa bi bili do njih lahko kritični predvsem z vidika spoštovanja sočloveka in feminizma. Če na to pripnemo še prej omenjeno dejstvo, da so vse besedilne reference popolnoma iztrgane iz konteksta svojih uprizoritev in jim ni omogočen prostor vnovičnega premisleka (onkraj telesnega), se ob performansu odpre vprašanje, zakaj je ta fizično dovršeni dogodek sploh potreboval to vsebinsko podstat, ki se utemeljuje le na že prej zasnovanem projektu. Gledališče

Bojan Jablanovec, Marko Mandić: Mandić Cirkus

Režija Bojan Jablanovec

Via Negativa in SNG Drama Ljubljana

Ocena: 4/5